

Του **ΘΑΝΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**  
th.athanasiou@realnews.gr

Εντονες διαβουλεύσεις και παρασκηνιακές επαφές γίνονται με αντικείμενο την επίλυση του πολύπλοκου ελληνικού ζητήματος και ήδη σε Βερολίνο, Βρυξέλλες και Ουάσιγκτον μιλούν πίσω από κλειστές πόρτες για σύγκλιση όλων των εμπλεκόμενων πλευρών παρά τη φημολογία -που χαρακτηρίζει το προσκηνίο- ότι τους χωρίζει αγεφύρωτο χάσμα. Οι πληροφορίες της Realnews αναφέρουν ότι τα δύο σκληρά μέρη της διαπραγματεύσεως, το Βερολίνο και το Διε-

λεπάλληλων τηλεδιασκέψεων των υπουργών Οικονομικών και των θεσμών του ευρώ με το ΔΝΤ για την επίτευξη μιας συνολικής συμφωνίας στις 5 Δεκεμβρίου. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, όλες οι δηλώσεις του Σόιμπλε έχουν παρερμηνευτεί σε πολύ σοβαρό βαθμό, γι' αυτό και το τελευταίο διάστημα του έχουν αποδοθεί θέσεις «που δεν εκφράζουν την ομοσπονδιακή κυβέρνηση». Σε αντίθεση με τα όσα κατά καιρούς έχουν ακουστεί, μάλιστα, το Βερολίνο διαβεβαιώνει ότι ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας όχι απλώς δεν μπλοκάρει, αλλά συζητεί παραγωγικά τον τρόπο και το συνολικό ποσοστό της ελάφρυνσης, επιθυμώντας αυτή να είναι σημαντική για να καθίσταται το χρέος εξυπηρετήσιμο, πάντα στη βάση των αποφάσεων του Μαΐου. Μια φράση που ακούστηκε πολλές φορές κατά τη διάρκεια της αποστολής της «R» στο Βερολίνο ήταν ότι «ο Σόιμπλε είναι εκεί που είναι για το καλό της Ευρώπης και της κυβέρνησής του και όχι για να είναι αρεστός στα μέσα ενημέρωσης». Συνεπώς, ο πόλεμος των εντυπώσεων στο εξωτερικό αφήνει τους Γερμανούς παγερά αδιάφορους. Επί της ουσίας, σύμφωνα με αποκλειστικές πληροφορίες της «R», ο Πόουλ Τόμσεν, ο Κλάους Ρέγκλιγκ και οι άλλοι τεκνοκράτες που εμπλέκονται στα σχέδια Ε.Ε.-ΔΝΤ για το ελληνικό χρέος, όπως ο γενικός διευθυντής της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών της Κομισιόν, Μάρκο Μπούτι, συγκλίνουν σχεδόν οριστικά στο κομμάτι των βραχυπρόθεσμων μέτρων που θα εκτελεστούν

2060 και οι Ευρωπαίοι θα αρκεστούν στο διάστημα ως το 2032. Εκεί που τα πράγματα είναι ακόμη πιο δύσκολα, όμως, είναι στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων για το 3,5%. Το Ταμείο επιμένει ότι θα χρειαστεί η ενεργοποίηση του «κόφτη» και ζητά να καταρτιστεί λίστα ή να διαλέξει η κυβέρνηση τι θέλει να κάνει, όμως να το κάνει νωρίς, έστω μέσα στον Ιανουάριο του 2017. Οι αμφιβολίες του ΔΝΤ είναι για την επίτευξη του στόχου έστω και για μια και μόνη χρονιά, πόσο μάλλον για τέσσερις - 2018, 2019, 2020, 2021. Ακόμα όμως και έτσι, η πεποίθηση στις Βρυξέλλες, τη Χάγη και το Βερολίνο είναι πως η συμφωνία θα επιτευχθεί και οι τεχνικότητες θα κλείσουν στην ώρα τους. Το Βερολίνο, μάλιστα, έχει διαβεβαιώσει από την Ουάσιγκτον προς αυτή την κατεύθυνση και δεν αναμένει εκπλήξεις από την ψηφοφορία στο Δ.Σ. Αν, δε, στην ελάχιστη πιθανή

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΣΤΟ  
ΒΕΡΟΛΙΝΟ

## Μυστικό παζάρι για χρέος και «κόφτη»

Το παρασκήνιο των διαβουλεύσεων, ο ρόλος του Σόιμπλε και οι παράλογες απαιτήσεις του Τόμσεν για λίστα έκτακτων μέτρων, που θα κλειδώσουν από τώρα για το 2018

θνές Νομισματικό Ταμείο, έχουν συμφωνήσει τόσο στα βραχυπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους όσο και στα μεσοπρόθεσμα. Η... παγίδα για την Ελλάδα βρίσκεται, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, στον όρο που βάζει στο τραπέζι το ΔΝΤ. Ζητά, λοιπόν, από την ελληνική κυβέρνηση να δεσμευθεί από τώρα -το αργότερο έως τον Ιανουάριο του 2017- για συγκεκριμένη λίστα σκληρών μέτρων, που θα εφαρμοστούν το 2018, καθώς η ηγεσία του Ταμείου θεωρεί βέβαιο ότι ο στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% από τη μεθεπόμενη χρονιά και μετά είναι ανέφικτος, γεγονός που θα ενεργοποιήσει τον δημοσιονομικό «κόφτη» το 2018 αλλά και αργότερα.

Σύμφωνα με κύκλους του Βερολίνου, που μίλησαν στην «R» υπό την προϋπόθεση της ανωνυμίας, μετά τις τελευταίες επαφές με την Ουάσιγκτον και το Λουξεμβούργο υπάρχουν 95% πιθανότητες οι δύο πλευρές να δώσουν τα χέρια στο επόμενο Eurogroup και να μη χρειαστεί άλλη συνεδρίαση. Ο μόνος παράγοντας για να μη φτάσουμε εκεί θα είναι «το να μη συμφωνήσει η ελληνική κυβέρνηση στις μεταρρυθμίσεις, που έτσι κι αλλιώς είναι γνωστές από το καλοκαίρι του 2016, και στο επικαιροποιημένο μνημόνιο».

Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε όχι απλά δεν θα καθυστερήσει -ή θα σταματήσει- τη λήψη μέτρων για το ελληνικό χρέος, αντιθέτως συμμετέχει πολύ ενεργά στις συζητήσεις για τη σημαντική και αποτελεσματική ελάφρυνσή του σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο διάστημα. Αυτό ήταν το βασικό συμπέρασμα της παρασκηνιακής ενημέρωσης, στην οποία μετείχε η «R» στο Βερολίνο, στον απόηχο των συνεχών και αλ-

φétος (2016) και κοντεύουν να ολοκληρώσουν τη δουλειά για τα μεσοπρόθεσμα μέτρα (που θα εκτελεστούν το 2018), τα οποία θα εξασφαλίσουν τη βιωσιμότητα του χρέους σε ακόμα ομαλότερα επίπεδα μέχρι το 2040. Τα βραχυπρόθεσμα μέτρα εξομαλύνουν το χρέος πλήρως ως το 2032, ενώ τα μεσοπρόθεσμα το καθιστούν ταυτόχρονα και πιο «φτηνό» ως το 2040. Το ποσοστό της ονομαστικής απομείωσης φτάνει το 20% στο σύνολο κεφαλαίου και τόκων - με επιτόκια που κλειδώνουν σε σταθερά χαμηλά επίπεδα.

Το μόνο πρόβλημα που έχει απομείνει είναι τα μακροπρόθεσμα μέτρα, που συνδέονται με την επίτευξη βιωσιμότητας στο διάστημα 2040-2060. Η απαίτηση αυτή του ΔΝΤ, που επανήλθε ξανά την τελευταία εβδομάδα από τους τεκνοκράτες του Ταμείου, αντιμετωπίζεται με σκεπτικισμό από όλες τις κοινοτικές υπηρεσίες, ενώ το Βερολίνο σπκώνει τα χέρια ψηλά. Οι πάντες στην Ευρώπη λένε πως «δεν υπάρχει κανένα αξιόπιστο εργαλείο για μακροοικονομικές προβλέψεις τόσο μακριά» και αρνούνται να συζητήσουν σοβαρά γι' αυτόν τον ορίζοντα. Μετά από σειρά τηλεφωνικών επαφών Σόιμπλε-Λαγκάρντ-Ρέγκλιγκ-στελεχών της Κομισιόν, οι δύο πλευρές κλίνουν στο να αφήσουν το ΔΝΤ να κάνει τη δική του έκθεση βιωσιμότητας ως το

και απευκαία περίπτωση το ΔΝΤ πει στο τέλος και πάλι «όχι» στο Βερολίνο είναι πολύ πιο πιθανό να καταλήξουμε σε ένα νέο πρόγραμμα, ένα τέταρτο δάνειο, διαφορετικό από το υπάρχον, χωρίς το Ταμείο στο τραπέζι, το οποίο θα πρέπει και πάλι να περάσει από το Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο από την αρχή. Η αίσθηση είναι ότι κάτι τέτοιο θα περνούσε. Θα μεσολαβούσε, όμως, ένα μεγάλο διάστημα αναταραχής και αβεβαιότητας - ίσως αυτό συνέβαινε με καθυστέρηση εξαμήνου, νέες διαπραγματεύσεις και νέα επιστροφή της ελληνικής οικονομίας στο σημείο μηδέν. Γι' αυτόν τον λόγο και αυτό το σενάριο δεν έχει, προς το παρόν, καμία ρεαλιστική πιθανότητα εκπλήρωσης. Συνεπώς, το μόνο πλάνο που είναι στο τραπέζι είναι το plan A.



### η άποψη

του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΥΡΟΥ\*

\*Διευθύνοντας  
συμβούλου  
της MRB Hellas

## Διαχειριστές ή Ηγέτες;

ΣΤΙΣ 9 ΜΑΪΟΥ 1950 ο Ρομπέρ Σουμάν ανακοίνωνε την ιδρυτική διακήρυξη της ΕΚΑΧ (Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ανθρακα και Χάλυβα) μεταξύ των χωρών Γαλλίας, Δυτικής Γερμανίας, Ιταλίας, Κάτω Χωρών, Βελγίου και Λουξεμβούργου. Στόχος ήταν η από κοινού διαχείριση της παραγωγής άνθρακα και χάλυβα που θα καθιστούσε στο μέλλον έναν πόλεμο μεταξύ Γαλλίας και Γερμανίας «όχι μόνον αδιανόητο, αλλά και υλικά αδύνατο» (αυτολεξεί). Αυτή η διακήρυξη αποτέλεσε την απαρχή δημιουργίας της σημερινής Ε.Ε. Η σημαντικότερη φράση μέσα στη διακήρυξη ήταν: «Η Ευρώπη... θα διαμορφωθεί μέσα από συγκεκριμένα επιτεύγματα που θα δημιουργήσουν πρώτα μια πραγματική αλληλεγγύη». Οι πρωτοβουλίες αυτές ήταν αποτε-

λέσματα «μεγάλων πόνων» και «μεγάλων ηγετών». Τα χρόνια πέρασαν και τα οικονομικά συστήματα/συμφέροντα επικράτησαν των προθέσεων αλληλεγγύης. Εγινε όμως κάτι ακόμα χειρότερο: οι «διευθυντές/διαχειριστές» (μανατζεραίοι κοινώς) επικράτησαν των «ηγετών». Σήμερα στην Ευρώπη (γιατί Ενωμένη δεν είναι βέβαιο ότι είναι) δεν υπάρχουν ηγέτες που θα μπορούσαν να βάλουν το «θέλω αλληλεγγύη για τους ανθρώπους/χώρες» μπροστά από το «όποιος μπορεί ας ακολουθήσει τους κανόνες που συμφέρουν εμένα τον ισχυρό». Δεν υπάρχουν ηγέτες που θα μπορούσαν και θα ήθελαν να βάλουν τον «άνθρωπο» μπροστά από το «σύστημα». Δυστυχώς, έχουμε μόνο «μανατζεραίους», συστημικούς εφαρμοστές.